תחרות וריכוזיות בעולם העסקים

תוכן העניינים

1. התערבות ממשלה 1
2. מונופול ..... (ללא ספר)
3. מונופול מוכר לשני שווקים - מפלה ולא מפלה 3
4. מונופול מפלה TPT וחבילות ..... (ללא ספר)
5. תחרות בלתי משוכללת ותורת המשחקים ..... (ללא ספר)
6. השפעות חיצוניות בכלכלת תחבורה 5

תחרות וריכוזיות בעולם העסקים

פרק 1 - התערבות ממשלה

תוכן העניינים

1. כללי 1

התערבות ממשלה:

שאלות:

1) בשוק X שוררת תחרות משוכללת. הניחו שעקומות ההיצע והביקוש לרגילות (עקומת הביקוש יורדת משמאל לימין ועקומת ההיצע עולה משמאל לימין). הכמות הנמכרת במצב המוצא היא 1000 יחידות. הממשלה נותנת ליצרנים סובסידיה לכל יחידה מיוצרת של 10 ₪. מכאן ש:
א. רק היצרנים ייהנו מהסובסידיה.
ב. המחיר ליצרן ולצרכן יירד.
ג. הוצאות הממשלה על הסובסידיה תהיינה גבוהות מ-10,000 ₪.
ד. המחיר לצרכן יירד ב-10 ₪ בדיוק.

2) בשוק X שוררת תחרות משוכללת. הניחו שעקומות ההיצע והביקוש לרגילות (עקומת הביקוש יורדת משמאל לימין ועקומת ההיצע עולה משמאל לימין). הממשלה נותנת ליצרנים סובסידיה בגודל קבוע לכל יחידה מיוצרת. מכאן ש:
א. ככל שעקומת הביקוש גמישה יותר, הירידה במחיר לצרכן תהיה גדולה יותר.
ב. ככל שעקומת הביקוש קשיחה יותר, העלייה במחיר ליצרן תהיה גדולה יותר.
ג. ככל שעקומת ההיצע גמישה יותר, הירידה במחיר לצרכן תהיה קטנה יותר.
ד. ככל שעקומת ההיצע קשיחה יותר, העלייה במחיר ליצרן תהיה גדולה יותר.
ה. השינוי במחירים אינו תלוי בגמישויות של עקומות ההיצע והביקוש.

3) בשוק X שוררת תחרות משוכללת. הניחו שעקומות ההיצע והביקוש לרגילות (עקומת הביקוש יורדת משמאל לימין ועקומת ההיצע עולה משמאל לימין). הממשלה נותנת ליצרנים סובסידיה בגודל קבוע לכל יחידה מיוצרת. מכאן ש:
א. אם הממשלה תיתן את הסובסידיה לצרכנים יתקבל שיווי משקל שונה.
ב. אם עקומת ההיצע גמישה לחלוטין, המחיר לצרכן לא ישתנה.
ג. אם עקומת הביקוש גמישה לחלוטין, המחיר לצרכן לא ישתנה.
ד. אם עקומת ההיצע קשיחה לחלוטין, המחיר ליצרן לא ישתנה.
ה. אם עקומת הביקוש קשיחה לחלוטין, המחיר לצרכן לא ישתנה.

4) נתון שבשיווי משקל נמכרת כמות של 100 יחידות ממוצר X במחיר של 50 ₪. הממשלה מעוניינת להוריד את המחיר לצרכן ב-10 ₪.
א. אם עקומות הביקוש וההיצע רגילות, על הממשלה לתת סובסידיה ליצרן גבוהה מ-10 ₪. במקרה כזה, העלות הכוללת של הסובסידיה תהיה 1,000 ₪.
ב. אם עקומת הביקוש קשיחה לחלוטין, על הממשלה לתת סובסידיה ליצרן של 10 ₪ בדיוק, והעלות הכוללת של הסובסידיה תהיה 1,000 ₪.
ג. אם עקומת הביקוש גמישה לחלוטין, על הממשלה לתת סובסידיה ליצרן של 10 ₪ בדיוק, והעלות הכוללת של הסובסידיה תהיה 1,000 ₪.
ד. הממשלה יכולה לקבוע מחיר מקסימום של 40 ש"ח ולתת ליצרן סובסידיה של 10 ש"ח ליחידה.

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – עופר לוי ©

5) בשוק X שוררת תחרות משוכללת. עקומת הביקוש היא: $P=250-5Q$.
עקומת ההיצע ליניארית ויוצאת מראשית הצירים. במצב המוצא, מחיר שיווי משקל הוא 125 ₪. הממשלה נתנה ליצרנים סובסידיה שהורידה את מחיר המוצר לצרכן ב-20%. מכאן ש:
א. המחיר ליצרן (לאחר הסובסידיה) יעלה ב-25%.
ב. הכמות המיוצרת בשיווי המשקל החדש תגדל ב-20%.
ג. הוצאות הממשלה על הסובסידיה יהיו בגובה 1,250 ₪.
ד. אם הממשלה הייתה קובעת מחיר מקסימום של 75 ₪, הייתה נדרשת סובסידיה של 75 ₪.

6) הצרכנים מוכנים להוציא סכום קבוע לצפייה בסרטי קולנוע ישראליים.
ידוע שהיצע הסרטים עולה משמאל לימין. המחיר בשיווי משקל הוא 33 ₪ והכמות הנרכשת היא 10,000 כרטיסים בחודש. המועצה לעידוד הקולנוע הישראלי החליטה לתת סובסידיה לבתי הקולנוע, כך שהמחיר לצרכן בשיווי משקל ירד ל-30 ₪. תקציב הסובסידיה הדרוש הוא:
א. 33,000 ₪ בחודש.
ב. יותר מ-33,000 ₪ בחודש.
ג. לא ניתן לומר בוודאות.
ד. פחות מ-33,000 ₪ בחודש.

תשובות סופיות:

1) ג' **2)** ד' **3)** ג' **4)** ב' **5)** ב'
6) ב'

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – עופר לוי ©

תחרות וריכוזיות בעולם העסקים

פרק 2 - מונופול

תוכן העניינים

1. כללי ..... (ללא ספר)

תחרות וריכוזיות בעולם העסקים

פרק 3 - מונופול מוכר לשני שווקים - מפלה ולא מפלה

תוכן העניינים

1. כללי 3

מונופול מוכר לשני שווקים:

שאלות:

1) הביקוש בשוק המקומי הוא: $P = 240 - X$.
למונופול פונקציית הוצאות: $TC = 0.25X^2$.

א. מהו שיווי המשקל אם המשק סגור?

ב. מהו שיווי המשקל אם המשק פתוח והמחיר העולמי הוא 120 ₪ ולמונופול מותר להפלות?

ג. מהו שיווי המשקל אם המשק פתוח והמחיר העולמי הוא 120 ₪ ולמונופול אסור להפלות?

2) למונופול פונקציית הוצאות: $TC = 0.25X^2 + 200$. המשק פתוח והמחיר העולמי הוא 100 ₪. המונופול מוכר בשוק המקומי 50 יחידות ואת השאר הוא מייצא לחו"ל. המחיר בארץ גבוה יותר מאחר שמותר לו להפלות במחיר.

א. כמה יחידות מייצא המונופול?

ב. נתון שגמישות הביקוש בשוק המקומי שווה 2 בערכה המוחלט. מהו המחיר לצרכנים המקומיים?

ג. אם יאסרו על המונופול להפלות במחיר בין צרכני הארץ לצרכני חו"ל. מה יקרה לכמות הנמכרת בכל שוק ולכמות הכוללת (הניחו שהייצוא נמשך).

ד. מה יקרה לכמות הנמכרת בארץ, לייצוא ולכמות הכוללת אם המחיר העולמי יירד?

3) הביקוש בשוק המקומי הוא: $P = 360 - 3X$.
למונופול פונקציית הוצאות: $TC = 1.5X^2$.
המשק פתוח והמחיר העולמי הוא 210 ₪.

א. כמה יחידות מוכר המונופול בשוק המקומי וכמה הוא מייצא?

ב. מהו המחיר בשוק המקומי ומהי גמישות הביקוש?

ג. אם יאסרו על המונופול להפלות במחיר בין צרכני הארץ לצרכני חו"ל. מה יקרה לכמות הנמכרת בכל שוק ולכמות הכוללת? הציגו מספרים.

ד. מה יקרה לכמות הנמכרת בארץ, לייצוא ולכמות הכוללת אם המחיר העולמי יעלה?

ה. בהנחה שהמונופול מפלה, מה יקרה לכמות הנמכרת בארץ ולייצוא אם יעלה הביקוש המקומי?

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – עופר לוי ©

תשובות סופיות:

1) א. $X=96$, $P=144$. ב. $X=180$, $P=120$. ג. $X=120$, $P=120$.

2) א. $X=150$. ב. $P=200$.
ג. מקומית תגדל , ייצוא יקטן , כוללת ללא שינוי.
ד. מקומית תגדל , ייצוא יקטן , כוללת תקטן.

3) א. מקומית: $X=25$, ייצוא: $X=45$. ב. $P=285$, $ed=-3.8$.
ג. מקומית: תגדל ל-50 , ייצוא: יקטן ל-20 , כוללת: ללא שינוי ותישאר על 70.
ד. מקומית: תקטן , ייצוא: יגדל , כוללת: תגדל.
ה. מקומית: תגדל , ייצוא: יקטן , כוללת: ללא שינוי.

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – עופר לוי ©

תחרות וריכוזיות בעולם העסקים

פרק 4 - מונופול מפלה TPT וחבילות

תוכן העניינים

1. מונופול מפלה מדרגה 1 ו 2 ..... (ללא ספר)

תחרות וריכוזיות בעולם העסקים

פרק 5 - תחרות בלתי משוכללת ותורת המשחקים

תוכן העניינים

1. כללי ..... (ללא ספר)

תחרות וריכוזיות בעולם העסקים

פרק 6 - השפעות חיצוניות בכלכלת תחבורה

תוכן העניינים

1. כללי 5

השפעות חיצוניות:

שאלות:

1) ישנם 2000 תושבים בעיר באר שבע שנוסעים לעבודה מדי יום בתל אביב. הם יכולים לנסוע ברכבת בה כרטיס נסיעה עולה 30 ומשך זמן הנסיעה הוא שעתיים, או לנסוע ברכבם הפרטי בו עלות הדלק היא 100 ומשך זמן הנסיעה תלוי במספר הרכבים האחרים בכביש ונתון על ידי הפונקציה הבאה:

$T(N)=0.005N$ כאשר N הוא מספר המכוניות על הכביש ביום מסוים ו- T הוא משך זמן הנסיעה בשעות. כמו כן, העלות האלטרנטיבית של משך זמן הנסיעה מוערכת ב-100 לשעה.

א. מה יהיה מספר המכוניות על הכביש בשיווי משקל (ללא התערבות)?

ב. מהו מספר המכוניות היעיל על הכביש?

ג. כלכלן בכיר הציע להטיל אגרת גודש כדי להפחית את מספר המכוניות על הכביש. מהו גובה האגרה שיביא למספר המכוניות האופטימלי על הכביש בכל יום?

תשובות סופיות:

1) א. $N=260$. ב. $N=130$. ג. $F=65$.

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – עופר לוי ©